

PREDANÝCH VIAC AKO POL MILIÓNA VÝTLAČKOV

GARY THOMAS

**POSVÄTNÉ
MANŽELSTVO**

**ČO AK JE BOŽÍM ZÁMEROM, ABY SME V MANŽELSTVE
BOLI NIELEN ŠŤASTNÍ, ALE NAJMÄ SVÄTÍ?**

TATRAN

GARY THOMAS

POSVÄTNÉ MANŽELSTVO

ČO AK JE BOŽÍM ZÁMEROM,
ABY SME V MANŽELSTVE BOLI NIELEN ŠŤASTNÍ,
ALE NAJMÄ SVÄTÍ?

TATRAN

Z anglického originálu Gary Thomas: SACRED MARRIAGE – What if God designed marriage to make us holy more than to make us happy?, ktorý vyšiel vo vydavateľstve The Zondervan Corporation L.L.C., a division of HarperCollins Christian Publishing, Inc., Michigan 2015, preložila Andrea Behulová-Rajtárová.
Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2016 ako 5092. publikácia.
Vydanie I.

Prebal a väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval AldoDesign, Bratislava.
Zodpovedná redaktorka Lucia Ďurková
Jazyková redaktorka Tatiana Búbelová
Technická redaktorka Eva Zdražilová
Sadzba RS servis, Bratislava
Vytlačila CPI Moravia Books, Pohořelice.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

Published by arrangement with The Zondervan Corporation L.L.C.,
a division of HarperCollins Christian Publishing, Inc.

Copyright © 2000, 2015 by Gary L. Thomas
Translation © Andrea Behulová-Rajtárová 2016
Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2016

ISBN 978-80-222-0794-2

Pre Lisu

OBSAH

1. KAPITOLA: NAJVÄČŠIA VÝZVA	9
<i>Pozvanie nielen k šťastiu, ale najmä k svätosti</i>	
2. KAPITOLA: NÁSTRAHY ROMANTIKY	14
<i>Ako nás manželstvo vedie k ozajstnému naplneniu</i>	
3. KAPITOLA: HLADANIE BOHA V MANŽELSTVE	28
<i>Manželská paralela objasňuje pravdy o Bohu</i>	
4 KAPITOLA: ŠKOLA LÁSKY	39
<i>Ako nás manželstvo učí láske</i>	
5. KAPITOLA: POSVÄTNÁ ÚCTA	51
<i>Manželstvo nás učí mať v úcte iných</i>	
6. KAPITOLA: DUŠA V OBJATÍ	70
<i>Dobré manželstvo je živnou pôdou pre dobrú modlitbu</i>	
7. KAPITOLA: OČIŠŤOVANIE MANŽELSTVA	82
<i>Ako manželstvo odhaľuje hriechy</i>	
8. KAPITOLA: POSVÄTNÉ DEJINY.....	97
<i>Duchovná vytrvalosť</i>	
9. KAPITOLA: POSVÄTNÝ ZÁPAS	122
<i>Prijímať ťažkosti ako príležitosť na budovanie charakteru</i>	
10. KAPITOLA: NAPREDOVAŤ SKRZE PÁDY	144
<i>Manželstvo nás učí odpúšťať</i>	

11. KAPITOLA: OCHOTA SLUŽIT	163
<i>Manželstvo nás učí slúžiť</i>	
12. KAPITOLA: SEX A SVÄTOSŤ	181
<i>Manželská sexualita môže budovať duchovný rozmer a charakter človeka</i>	
13. KAPITOLA: POSVÄTNÁ PRÍTOMNOSŤ	208
<i>Ako nám manželstvo pomáha vnímať Božiu prítomnosť</i>	
14. KAPITOLA: POSVÄTNÁ MISIA	227
<i>Manželstvo môže prehĺbovať duchovné poslanie, misiu a zmysel života</i>	
EPILOG: SVÄTÝ PÁR	243
<i>Podakovanie</i>	248
<i>Otázky na zamyslenie a diskusiu</i>	250
<i>Použitá literatúra</i>	263

1. KAPITOLA

NAJVÄČŠIA VÝZVA

Pozvanie nielen k šťastiu, ale najmä k svätosti

Určite sa ožeň. Ak budeš mať dobrú ženu, budeš šťastný.
Ak zlú, bude z teba filozof. *Sokrates*

Rozpitvem ho.

Historici sa nevedia zhodnúť, ktorý lekár sa ako prvý nechal zvieť touto myšlienkou a zapríčinil hotovú revolúciu v medicínskej praxi. Ochota zarezať do mŕtveho ľudského tela, odstrániť kožu, stiahnuť skalp, preseknúť kosť, vybrať, preskúmať a zmapovať orgány uložené vnútri, to všetko boli veľmi dôležité kroky smerujúce k zisteniu, čo sa deje v ľudskom tele.

Celé tisícročia lekári špekulovali, ako to v našom organizme funguje, ale neboli ochotní pitvať mŕtvolu, ba dokonca týmto nápadom celkom opovrhovali. Niektorým v tom bránilo náboženské presvedčenie, iní sa jednoducho nedokázali odhodlať a rozťuť človeku hrudný kôš.

Hoci sa občas našiel nejaký odvážlivec, čo nahliadol do mŕtveho tela, až koncom renesancie (približne od 14. do 16. storočia) sa pitva stala bežnou súčasťou náplne práce európskych lekárov.

Práve vďaka pitvám sa dovtedajšie mylné predstavy celkom zrútili. V 16. storočí dostával Andreas Vesalius k dispozícii mŕtvoly zločincov, čo mu umožnilo vyvrátiť bývalé predpoklady o stavbe ľudského tela, ktoré predtým nespochybniteľne platili viac než tisíc rokov. Neoceniteľné nákresy anatómie človeka by však nikdy nevznikli, keby Vesalius nebol ochotný rezať.

Rád by som v tejto knihe urobil čosi podobné v duchovnej oblasti. Rozpítveme viacero manželstiev, pohrabeme sa v nich, zistíme, čo sa v nich naozaj deje, a potom budeme skúmať, ako možno uprostred problémov, ktoré manželstvo prináša, nájsť duchovný význam, hĺbku a rásť. Nečakajte jednoduché odpovede, ako napríklad „tri kroky k dôvernejšej komunikácii“ či „šesť krokov k vzrušujúcejšiemu milostnému životu“, pretože táto kniha nehovorí, ako dosiahnuť šťastnejšie manželstvo. Zaoberá sa tým, ako v manželstve využiť problémy, radosti, boje i víťazstvá, aby sme sa priblížili k Bohu a budovali svoj kresťanský charakter.

ZAOBERÁ SA TÝM,
AKO V MANŽELSTVE VYUŽIŤ
PROBLÉMY, RADOSTI,
BOJE I VÍŤAZSTVÁ,
ABY SME SA PRIBLÍŽILI
K BOHU A BUDOVALI
SVOJ KRESŤANSKÝ
CHARAKTER.

Necháme sa inšpirovať myšlienkami Františka Saleského, ktoré načrtnol v 17. storočí. František bol mimoriadne nadaný duchovný vodca, a tak sa naňho ľudia v listoch často obracali so svojimi duchovnými zápasmi. Raz mu napísala istá žena, ktorá sa trápi-la a nevedela, čo robiť, pretože túžila

po manželstve, ale jej priateľka ju nástoľčivo presviedčala, aby zostala slobodná, lebo je „svätejšie“ postarať sa o otca a po jeho smrti sa zasvätiť Bohu v celibáte.

František Saleský túto ustarostenú mladú ženu upokojil a odpísal jej, že manželstvo ani zďaleka nie je ľahšou cestou, ba v istom zmysle môže byť tou najťažšou rehoľou. „Manželský stav si vyžaduje viac cnosti a vytrvalosti než akýkoľvek iný spôsob života,“ napísal. „Je to neprestajné cvičenie v zriekaní sa seba... Napriek trpkosti z neho môžete získať med svätého života.“¹

Všimnite si, že František Saleský hovorí, že manželstvo je občas

aj trpké. Preto ak chceme mať z manželstva duchovný osoh, musíme byť úprimní. Musíme sa pozrieť na svoje sklamanie a ťažké zlyhanie a postaviť sa zoči-voči svojmu sebestvu. Takisto sa musíme zrieť predstavy, že ťažkosti v manželstve sa jednoducho prekonajú úpenlivejšou modlitbou alebo dodržiavaním jednoduchých zásad. Väčšina z nás sa už presvedčila, že tieto „jednoduché kroky“ v skutočnosti nefungujú. Prečo je to tak? Lebo existuje oveľa zásadnejšia otázka než to, ako „vylepšiť“ manželstvo: Čo ak Boh neustanovil manželstvo, aby nám bolo „ľahšie“? Čo ak má s ním Boh v pláne niečo, čo presahuje naše šťastie, pohodlie i túžbu byť zaplavený radosťou, akoby tento svet bol dokonalé miesto?

Čo ak Boh stvoril manželstvo skôr preto, aby sme sa stali svätými, ako preto, aby sme boli šťastnými? Čo ak, ako naznačuje František Saleský, by sme mali prijať jeho trpkosť, pretože z nej sa môžeme naučiť získavať zdroje, ktoré potrebujeme, aby sme mohli stáčať „med svätého života“?

Vôbec nemám v úmysle tvrdiť, že šťastie a svätosť si odporujú. No na druhej strane si myslím, že najšťastnejší a najradostnejší život žijeme, keď kráčame v poslušnosti. John Wesley raz odvážne vyhlásil, že nie je možné, aby bol človek šťastný, ak nežije sväto. A jeho vysvetlenie naozaj dáva zmysel. Ako môže byť naozaj „šťastný“, kto je zároveň plný hnevu, zlosti a loby, kto v sebe živí nepravosť alebo závisť? Ako môže byť úprimne šťastný človek zmietaný nutkavou nenásytnou žiadostivosťou alebo ten, čo sa ženie len za materiálnymi vecami? Nenažranec sa síce môže tešiť z jedla, ale určite nie z toho, ako vyzerá.

Bolo by hlúpe opovrhovať šťastím. No chcem povedať, že „šťastné manželstvo“ (v zmysle zalúbenosti a príjemných pocitov), ako sa s ním často stretávame v závere kníh o manželstve (dokonca aj niektorých kresťanských), je falošný prísľub. Cestou sebestva sa človek k šťastiu nedostane.

Táto kniha hľadá a poukazuje na to, čo manželstvo *presahuje*. Jej hlavnou témou je duchovný rast v kontexte manželstva. Na dosiahnutie cieľa (na zdokonaľovanie sa v službe, v poslušnosti,

na budovanie charakteru, šírenie dobra a Božej lásky), pre ktorý zasvätené osoby využívajú celibát a nábožní pustovníci samotu, môže slúžiť aj manželstvo.

Po celé stáročia sa kresťanská spiritualita považovala za synonymum spirituality zasvätených osôb. Manželia si mysleli, že by mali duchovne rásť vo vzťahu k Bohu rovnako ako mnísi či rehoľné sestry, konať teda tie isté náboženské úkony. Tie sa však najlepšie konajú, ak je človek slobodný (dlhé modlitby, popri ktorých sa až tak nedá venovať výchove detí ani manželským rozhovorom; obdobia pôstu, kedy je dosť zložité zosúladiť prípravu jedál pre všetkých členov rodiny; čas na pokojnú meditáciu, ktorá sa zdá priam nemožná, kým sú deti akéhokoľvek veku doma). A akosi sa zabúdalo, že treba hľadať spôsoby, ako by Boh mohol využiť naše manželstvo a pomôcť nám, aby sme sa stávali lepšími, aby sme rástli v modlitbe, v bázni a v službe. Cirkev sa viac zameriavala na to, ako by sa ľudia žijúci v manželstve mohli bez zanedbávania rodiny čo najviac pripodobniť „spiritualite slobodných“ a zanedbávalo sa rozvíjanie spirituality, v ktorej by manželstvo mohlo slúžiť ľudskému úsiliu o svätosť. Rodina sa tak stala skôr prekážkou ako živnou pôdou duchovného rastu.

Dôvod, prečo sa na manželstvo niektorí dívajú ako na čosi sebecké, je ten, že naša motivácia vydať sa alebo oženiť naozaj je často sebecká. Ja by som ale veľmi rád poukázal na manželstvo ako na jeden z najmenej sebeckých spôsobov života, do akého kresťan môže vstúpiť. Táto kniha sa na manželstvo pozerá tak, ako stredovekí autori hľadeli na kláštory; ako na prostredie plné možností pre duchovný rast a službu Bohu.

Možno ste si už dávno uvedomili, že aj to vaše manželstvo má účel, ktorý ďaleko prevyšuje pozemské šťastie. Možno by ste to nenazvali *svätosťou*, ale chápete, že za tou povrchnou romantickou láskou, ktorú tak často ospevuje moderná kultúra, je pravda, ktorá vás presahuje. A my to spolu preskúmame.

Rozpitveme viaceré manželstvá, zistíme, kde to škripe, prehladáme skrýše skazených postojov, pohrabeme sa aj tam, kde

sme nútení čeliť vlastným slabostiam a hriechom, a cez to všetko sa budeme učiť rásť.

Nahliadneme aj do Svätého písma, do dejín cirkvi a do klasických kresťanských diel. Uvidíte, že tieto diela nám v mnohom majú čo povedať a že minulosť ovplyvňuje súčasnosť oveľa viac, než si niektorí myslia.

Cieľom tejto knihy nie je prinútiť vás, aby ste svojho manžela alebo manželku mali radšej (hoci si myslím, že aj to príde), ale pomôcť vám viac milovať svojho Boha a čoraz viac sa pripodobňovať jeho Synovi. A popritom si začnete viac vážiť človeka, s ktorým ste sa na túto púť vydali.

Dúfam, že vďaka nej nájdete väčšie zalúbenie v manželstve a že vás inšpiruje, aby ste ešte intenzívnejšie budovali vzťah s manželom či manželkou. Keď si uvedomíte, že manželstvo je „posvätné“, určite nedovoliťe, aby vám zovšednelo, začnete si ho viac vážiť práve pre to dych vyrazajúce zistenie, že niečo, čo ste možno doposiaľ brali ako samozrejmosť, je podstatne hlbšie, oveľa životodarnejšie a má moc meniť život viac, ako ste si kedy mysleli.

Vážim si manželstvo a som vďačný za to *moje*. Mám v ňom rád všetko pekné, jednoduché a príjemné, ale aj to ťažké – čo ma frustruje, no zároveň mi pomáha spoznať seba a svoju manželku hlbšie; čo mi spôsobuje bolesť, ale popritom pribíja na kríž tie stránky mojej povahy, ktoré nenávidím; čo ma núti padnúť na kolená a dáva mi šancu spoznať, že mám odložiť svoje urputné snahy a musím sa učiť milovať Božou láskou. Manželstvo ma priviedlo k hlbšiemu poznaniu, k väčšej úcte a pocitu spolupatričnosti, ktorý som predtým vôbec nepoznal.

„Posvätné manželstvo“ nie je len fráza, je to moja životná cesta. Vďaka tejto perspektíve sa mi úplne zmenilo manželstvo a verím, že to isté sa môže stať aj vám.

CIEĽOM TEJTO KNIHY NIE
JE PRINÚTIŤ VÁS, ABY STE
SVOJHO MANŽELA ALEBO
MANŽELKU MALI RADŠEJ
(HOCI SI MYSLÍM, ŽE AJ TO
PRÍDE), ALE POMÔCŤ VÁM
VIAC MILOVAŤ SVOJHO BOHA
A ČORAZ VIAC SA
PRIPODOBŇOVAŤ JEHO
SYNOVI.

2. KAPITOLA

NÁSTRAHY ROMANTIKY

Ako nás manželstvo vedie k ozajstnému naplneniu

Rovnako ako všetko, čo nevzniklo len náhodným vzplanutím prchavej emócie, ale pôsobením času a vôle, aj každé manželstvo, bez ohľadu na to, či je šťastné alebo nešťastné, je neporovnateľne zaujímavejšie ako ten najvášnivejší milostný románik.

W. H. Auden

Hoci sa môže zdať, že považovať svätosť za cieľ manželského života je radikálne odlišný pohľad, než na aký sme v súvislosti s manželstvom zvyknutí, samotný koncept „romantickej lásky“ ospevovaný vo filmoch, piesňach a románoch bol pre našich predkov prakticky neznámy. Samozrejme, existovali výnimky –, stačí si napríklad prečítať knihu *Pieseň piesní* – ale vo všeobecnosti sa myšlienka, že v manželstve nesmie chýbať vášeň, naplnenie a vzrušenie začala dostávať do povedomia až koncom jedenásteho storočia, a preto sa z historického hľadiska považuje za relatívne novú.¹

Nechcem tým naznačiť, že zaľúbenosť a túžba po romantike je čosi zlé; veď predsa Boh stvoril aj prežívanie zaľúbenosti ako

súčasť chemických procesov v mozgu a dobré manželstvo sa usilujú nestratiť zmysel pre romantiku. No na predstave, že manželstvo môže „prežiť“ z čistej romantiky, alebo že pocit zaľúbenejnosti je pri výbere životného partnera najdôležitejší, stroskotala nejedna manželská loď.

Romantizmus dosiahol najväčší rozmach najmä zásluhou romantických básnikov osemnásteho storočia, ku ktorým patria Wordsworth, Coleridge a Blake, ako aj ich literárni nasledovníci Byron, Shelley a Keats. Títo básnici vášnivo zdôrazňovali, že človek pácha zločin sám proti sebe, ak sa vydá alebo oženie z akéhokoľvek iného dôvodu než z „lásky“, (ktorá sa chápala najmä ako vzplanutie citov a emócií), ibaže životy mnohých z nich boli paródie plné nezodpovednosti a tragédie.

Jedným zo spisovateľov, ktorí naplno prijali spomínanú romantickú predstavu, bol zmyselný románopisec D. H. Lawrence, ktorého heslom bolo: „Slová *mal by som a musím* mi nič nehovoriat!“ Lawrence sa zamiloval do vydatej ženy, Friedy Weekleyovej, a jeho „láska“ ho pobádala k tomu, aby ju odvábil od manžela. Aby Lawrence uskutočnil svoje nekalé úmysly, poslal Friede odkaz, v ktorom jej napísal, že je tá najúžasnejšia žena v celom Anglicku.

Vydatá žena s tromi deťmi, ktorá už v tom čase sama niesla následky viacerých milostných románikov, prekukla Lawrenceove city a odmerane odpovedala, že jej je jasné, že ešte asi veľa Angličaniek nestretol.²

Spisovateľka dvadsiateho storočia Katherine Anne Porterová sa vo svojej prekvapujúco hlbokoj eseji o manželstve so zaujímavým názvom *Potrebný nepriateľ* (*The Necessary Enemy*), ktorú napísala v roku 1940, zamýšľala nad tým, ako sa romantická láska po stáročia celkom nenápadne vkrádala do manželských postelí a priniesla so sebou absurdné predstavy o večne mladej láske a o manželstve ako osobnom dobrodružstve, ktoré má človeka urobiť šťastným.³ Avšak podľa Porterovej (i podľa mňa) to je v reálnom živote tak, že si uprostred trápení, ktorým sa nevyneme, musíme chrániť úlomky šťastia.⁴

Porterová dopodrobna skúma krásy i úskalia manželstva a pri-
náša napríklad tieto postrehy o neveste:

Táto moderná mladá žena čelí najstaršej a najnástojčivejšej man-
želskej dileme. Je zdesená, vystrašená, plná viny a zlovestných
predtúch, lebo krôčik po krôčiku zisťuje, že hoci svojho manžela
verne miluje, je schopná ho nenávidieť. Občas ho nenávidí rov-
nako zlostným a tajomným spôsobom, ako kedysi v detstve nená-
videla svojich milovaných rodičov, bratov a sestry... Myslela si, že
už z toho vyrástla, ale teraz je to tu zas; zákutie povahy, ktorú ne-
dokáže ovládať, alebo si aspoň myslí, že nedokáže. Tieto pocity
bude musieť pred svojím manželom všemožne skrývať, ako ich
skrývala pred rodičmi, a navyše z toho istého pochybného sebec-
kého dôvodu; aby ju neprestal mať rád.⁵

Porterová upozorňuje na to, že ak sa mladá žena díva na man-
želstvo iba z pohľadu romantickej lásky, ľahko môže prísť o „po-
koj v duši“. Obáva sa, že jej manželstvo stroskotá, pretože občas
cíti priam neznesiteľný odpor voči svojmu manželovi, no nemô-
že si ho reálne priznať, aby sama v sebe nezničila vlastnú pred-
stavu o tom, aká má byť láska.⁶

Romantickej láske chýba pružnosť. Až natoľko, že i pri tej naj-
menšej zmene sa rozsýpa, zostanú z nej len črepy. Zrelá láska, kto-

ROMANTICKEJ LÁSKE
CHÝBA PRUŽNOSŤ.
AŽ NATOĽKO, ŽE I PRI TEJ
NAJMENŠEJ ZMENE SA
ROZSÝPA, ZOSTANÚ Z NEJ
LEN ČREPY.

rá je predpokladom dobrého manžel-
stva, *musí* byť pružná a počítat s tým,
že každý človek je hriešny a v každom
z nás sa občas vynárajú protichodné
emócie. Porterová ďalej vysvetľuje, že
nenávisť mladej ženy voči mužovi je
rovnako skutočná ako jej láska.⁷ Srdce

človeka je už raz také a zväzok dvoch hriešnych ľudí, čo sa roz-
hodli spolu kráčať po zvyšok života, sa tomu nevyhne.

Svadba nás pozýva k najvyšším a najlepším – no v skutočnos-
ti takmer neuskutočniteľným – ideálom. Takto *chceme* žiť. Ale
sobáš nám pripomína aj každodennú realitu života hriešnych

ľudských bytostí v nedokonalom svete. Túžime milovať, ale často sa uchýľujeme k nenávisti či apatii.

Zrelý a racionálny duchovný pohľad na manželstvo nemožno budovať na zaľúbenosti, ale na zrelej láske. Lenže to nás okamžite núti ísť proti prúdu.

Vo svojom klasickom diele *Rady skúseného diabla*, sa C. S. Lewis satiricky vysmieva z toho, aká je naša kultúra posadnutá romantikou. Démon Krutodlak radí začínajúcemu démonovi Svra-
bomilovi:

V prvom rade tak môžeme ľuďom, ktorí nemajú dar zdržanlivosti, zabrániť, aby hľadali manželstvo ako riešenie, pretože sa necítia „zaľúbení“. Vďaka nám sa im iný motív na uzavretie manželstva zdá nízky a cynický. Áno, presne to si myslia. Úmysel lojality partnerovi, vzájomnú pomoc, zachovanie cudnosti a odovzdávanie života považujú za čosi nižšie než búrku citov.⁸

Myslím si, že väčšina z nás, ktorí už nejaký ten rôčik žijeme v manželstve, si uvedomuje, že jazda na horskej dráhe zaľúbenosti a dvorenia sa časom vyrovná ako terén medzi štátmi Stredozápadu, kde prevládajú dlhé rovinaté úseky a kde len zriedkakedy natrafíte na nejaký nadjazd. Keď sa to stane, páry reagujú rôzne. Mnohé s takým vzťahom skoncuju a pokúšajú sa prežiť vášnivú lásku s niekým iným. Iné páry sa uchýlia k „manželskej zákopej vojne“, keď každý z partnerov obviňuje z vlastného pocitu neuspokojenia či nedostatku zánietenia toho druhého. Niektoré páry sa rozhodnú, že to spolu nejako „vydržia“. No sú aj takí, čo chcú najšh hlbší zmysel, duchovnú pravdu ukrytú v prehlbovaní manželskej intimity.

Môžeme pred manželskými problémami utekať – ako kedysi lekári bočili od ľudského tela, odmietali pitvať mŕtvolu a zistiť,

**MÔŽEME PRED
MANŽELSKÝMI PROBLÉMAMI
UTEKAŤ – ALEBO NAOPAK,
MÔŽEME UZNAŤ, ŽE TIETO
PROBLÉMY SA TÝKAJÚ
KAŽDÉHO MANŽELSTVA
A OD NÁS SA OČAKÁVA,
ŽE ICH S NASADENÍM
VYRIEŠIME.**

ako to v nás funguje –, alebo naopak, môžeme uznať, že tieto problémy sa týkajú každého manželstva a od nás sa očakáva, že ich s nasadením vyriešime.

Ak si uvedomíme, že všetky manželstvá sa boria s podobnými problémami, máme dôvod nazdávať sa, že Božím zámerom s touto výzvou je čosi oveľa väčšie než prchavé ľudské šťastie.

Táto kniha hľadá nielen tento zámer a zmysel, ale aj odpoveď na otázku: Ako môžeme uprostred problémov, ktoré manželský život prináša, objaviť príležitosti spoznávať Boha a rásť v tomto poznaní a v láske k nemu?

Mnohé manželské páry nám prostredníctvom tejto knihy umožnili nahliadnuť do svojich životov, a tak sa mi zdá vhodné, aby som ako prvé rozpitval moje manželstvo.

NEČAKANÉ ZÁSNUBY

Spolu s Lisou sa často pýtame, čo by sa stalo, keby bola vtedy povedala „áno“.

Keď sme s Lisou chodili, opýtal som sa jej, či by si s našou skupinkou z vysokoškolského pastoračného centra nešla poobede zahrať discgolf.

„Nie, ďakujem,“ povedala Lisa. „Ja sa radšej pôjdem prejsť.“

Nedávno sa vrátila z misijnej cesty v Mexiku, kde strávila celé leto, a ja som si myslel, že voľný čas by sme mohli využiť na opätovné zblíženie. Poznali sme sa od strednej školy, chodili sme spolu asi rok a začínalo to medzi nami byť „vážne“. Bez toho, aby o tom Lisa vedela, poprosil som svojho najlepšieho kamaráta, Roba Takemura, aby sa modlil za to, aby som vedel, či mám Lisu požiadať o ruku. Zároveň som zas ja nevedel, že pred týždňom Lisa s mamou celé sobotné popoludnie obzerali svadobné šaty pre prípad, „že by ich náhodou“ Lisa niekedy potrebovala.

Bol som trochu sklamaný, že sa k nám nechce pridať, a povedal som: „Dobre, tak nejdem hrať discgolf ani ja.“

„Ale môžeš,“ povedala Lisa. „Ja sa prejdem aj sama.“

„Nie, pôjdem s tebou,“ povedal som.

Kráčali sme popri rieke, čo preteká nádhernou dolinou rozprestierajúcou sa na okraji národného parku Glacier, a asi trištvrte hodiny sme sa zhovárali. Zrazu som sa zastavil, hodil som do vody pár kamienkov a z ničoho nič som Lise povedal: „Chcem sa s tebou oženiť.“

Lise padla sánka.

„To ma žiadaš o ruku?“ spýtala sa udivene.

Pokýval som súhlasne hlavou a bol som rovnako prekvapený ako ona. Lisa prišla ku mne a objala ma.

„To znamená, áno?“ opýtal som sa a Lisa prikývla.

„Páni,“ povedala po chvíli. „Predstav si, že by som súhlasila s tou ponukou hrať discgolf.“

Rozosmialo nás to, a potom som zažil jednu z najemotívnejších chvíľ v živote. Bolo to čosi zvláštne, priam mystické splynutie duší. Čo sa dialo v nás, okolo nás a skrze nás, prevyšovalo akékoľvek telesné spojenie. Bolo to hlbšie, zmyslupľnejšie a úžasnejšie ako čokoľvek, čo sme dovtedy zažili.

Počas nasledujúcich deviatich mesiacov sme plánovali ako asi všetci zasnúbení. Hovorili sme o misijnej činnosti, o rodine, štúdiu, službe Bohu – o všetkom, na čo si len spomeniete. Bolo to úžasné obdobie a často sme sa modlili: „Pane, chceme ísť, kam nás chceš poslať; použi nás, ako chceš, sme celí tvoji.“

Prvýkrát sme spolu spali až v svadobnú noc, a aj preto boli pre nás medové týždne poriadne opojným zážitkom, no po nich sme vhupli do reality a tá nás pohltila ako hustá hmľa.

Mal som v pláne našetriť peniaze na školu, a tak sme sa na prvých pár mesiacov nasťahovali do maličkého bytu, ktorý nám zadarmo požičali naši priatelia. Dva dni po návrate zo svadobnej cesty som nastúpil do práce. Lisa zostala medzi štyrmi stenami sama a plakala.

Bol slnečný deň. Zavolala mi do práce a pýtala sa, či by som mohol prísť domov skôr, aby sme mohli ísť k jazeru. „Tá sa asi zbláznila,“ pomyslel som si. „Nemôžem predsa len tak odísť z ro-